

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Ng. 4.

V četrtik 22. prosenca 1852.

Tečaj V.

Nar dražji rosa.

Dražji rose ni na cveti,
Kakor so solze pokore;
Rosa ta zlato premore.
Bog za več jo hoče vzeti.

Potok solz očem izvira,
V kelih žalosti se staka;
Več velja ko biser vsaka,
Angel božji v kup jih zbira.

II.

Razpis (encyclica) našiga presvetiga Očeta Pija IX.

(Konec.)

„Ker vsak, kdor prosi, sprosi, kdor iše, najde, in kdor terka, se mu bo odperlo.“ (Mat. 7, 8.) Najpred se Gospodu usmiljenja z neumerljivo hvalo zahvalimo in na vso moč njegovo sveto Ime častimo, ker se je ponižal v mnogih deželah katoliškega sveta čuda svojega usmiljenja skazovati. Po tem nikar ne jenjajmo, v enim duhu, z enako zvestobo v veri, terdostjo v upanju in gorečnostjo v ljubezni navduhneni, neprehema Boga ponižno in persereno prosi, in živo moliti, de svojo sveto Cerkev iz vseh nadlog reši, jo med vsemi narodi in po vseh krajih sveta dan na dan razsirja, zmnožuje in zvišuje, de svet vseh zmot očisuje, vse ljudi k spoznanju resnice in na pot zveličanja v svoji neskončni dobroti pelje, de naj šibo svoje jeze, ki jo za svoje grehe zaslужimo, milostljivo od nas odverne, de morju in vetrovam zapove in pokoj napravi, in vsem tolikanj močno zaželeni mir dodeli, de naj svoje ljudstvo reši in svojo delišino blagoslov, ter jo k temu, kar je nebeskoga, obrača in pelje. De pa Bog svoje uho našim prošnjam toliko prej nakloni in naše željenja usliši, povzdignimo svoje oči in roke k sveti Božji porodnici, k neomadežani Devici Marii, ktere prošnja je pri Bogu naj bližnji, naj krepkejši, k nji, ki je tudi naša preljubezjniva mati, naše preveliko zaupanje — se več, ki je ves vzrok našega upanja, ki sprosi, kar koli prosi, in ne more nikoli prosi, de bi ne bila uslišana. Po tem išimo tudi prosinj poglavljavarja apostelnov, kteremu je Kristus sam nebeskoga kraljestva ključe zročil, in ga je postavil skalo svoji cerkvi, ktere peklenске vrata ne bodo nikoli premagale; in pa tudi svetiga Pavla, njegoviga tovarša, in tudi prosinj posebnega pomočnika vsaciga mesta in sleherne dežele, in vseh nebeskih trum, po katerih nardobrotljivsi Gospod preobilne darove svoje milosti v prepolni méri deli.

Torej, častiti bratje, ko v tem Našim visokim mestu očitne molitve ukažemo, povabimo s tem pismam Vas same in Vaši skerbi poddane ljudstva k občini naših prosinj, in Vašo veliko bogljubnost in pobožnost z vso tehtnostjo poklicemo, de tudi Vi po svojih obkrajnah očitne molitve v sprosnjo božje dobrote napraviti blagovolite. In de bodo verni s toliko veči priserenostjo od Vas odločene pobožnosti opravljeni, smo sklenili, nebeske zaklade svete cerkve v podobo svetiga leta vnovič odpreti, kakor bote iz Našega druga tukaj priloženega pisanja na tanko vidili.

Povzdignemo se k zanesljivimu zaupanju, častiti bratje, de bodo angeli miru, ki zlate torila in zlato kadilnico v svojih rokah nosijo, Naše in cele svete cerkve ponižne molitve na zlatim altarju Bogu darovali, in jih bo On z milostljivim oblijem sprejel, de bo Naše, Vaše in vseh vernih vosila v neskončni dobroti poslušat; naj On temote vseh zmot razpodi, viharje vsiga zlega razkropi, ter kersanstvu in občanstvu svojo pomožno roko pomoli in naredi, de bo v vseh ljudeh ena in ravno tista zvestoba v mislih, ena in ravno tista ljubezin do vere, čednosti, resnice in pravice, eno in ravno tisto prizadevanje za mir, ena in ravno tista vez ljubezni, de se tako kraljestvo Njegoviga edinorojeniga Sina našega Gospoda Jezusa Kristusa po vesoljnim svetu dan na dan razsirja, uterjuje in povisuje.

Poslednjič prejmite v zastavo vseh nebeskih darov in v spričevanje Naše nar gorečnisi ljubezni do Vas apostolski blagoslov (žegen), keteriga Vam, častiti bratje, in vsem duhovnam in vsem vernim svetnim, ki so Vaši čujočnosti zaupani, iz naštrajnsiga čutila svojega serca ljubezjnivo podelimo.

Dano v Rimu pri s. Petru 21. listopada 1851, v šestem letu Našega papeštva.

Pismo misionurja gosp. Dr. Ignacija Knobleherja.

(Dalje in konec.)

„S tem so se vsaki dan po sveti maši, ki smo jo ali per nunah dobriga Pastirja ali pa v eni franciškanarskih cerkev brali, vse roke zlo potile. Z delam smo pa mogli prenehati zavoljo dogodbe, ki je ves trud za rešenje našega blaga tirjala. Nil se je namreč nenašadno narašal in čedalje bolj čez egiptovsko dolino razširjal, tako de je veliko škode storil, in de so bili prebivavec vkljup padajočih vasi primorani, berzo rešiti se. Med Bulat-am in Kairam se je veliko jezero napravilo in tudi v naš dver in v naš vert je začela voda teći.

De so se skrinje v hramih višji postavile, je bilo treba velikih brunov preskerjeti. Vunder nam je pa ta previdnost le malo časa v prid bila, ker se je voda v dvoru kmalo čez kolena narašla, skoz vrata in tla v hramo peršla in že ene skrinje dosegla. Skerjeti smo tedaj mogli, de so se te v varin kraj spravile; in nismo miru imeli, dokler niso bile vse v srednji prostor našiga stanovanja spravljene. Med tem se je pa voda v dvoru vedno narašala, in tako smo bili permorani zvezo z zunajnostjo zagotoviti. Naredili smo iz brunov in iztaknjene dur most. V takim standu smo mogli več dni biti in popravljanje in prekladjanje skrinj nam je v tako majhnem prostoru veliko trudopolnila dela perzadjalo. Veliko orodja, ki sim ga na Dunaju dobil, nam je posebno prav peršlo in več mojih tovaršev je per tem delu sosebno spremnost razodevalo. Brez tega težavniga dela bi bila naša roba silno škodo terpela. V ti tezavi me je pa nar bolj tolazilo, ker se zavoljo truda, ki je sleherniga zadel, nihče ni pertoževal. Zahvalil sim Bogu zanje, ker so mi priliko dali prepričati se, de mojih tovaršev opovere ne bodo tako lahko ostrashile, temeč jih še le z večim pogumam in terdnejšim zaupanjem navdajale.“

„Do 13. listopada smo reči za potovanje že tako pospravili, de so se ta dan širje mojih tovaršev na najeti ladji, ki je bila z večim delam naše robe otvorjena, proti Asuanskemu peljati zamogli. Med tem je bila tudi naša kupljena ladja z vsem, kar je za tako daljno potovanje potrebno, skoraj popolno previdena. Drugi dan je petnajst močnih veslarjev na njo peršlo, ki so se nam v službo ponudili.“

„13. listopada je bila ladija blagoslovljena. Per tej slovesnosti so se znajdli: ko namestnik avstrijskega konzulata gospod Bratič s pervim tolmačem vred, nune dobriga Pastirja in vsi moji še ostali tovarši. Ladja ima tri stanicie; njih zadnja je prav perpravna za hišno kapelico. Ker smo sklenili za srečno napredovanje našega misiona in za blagor vseh njegovih podpornikov tudi med popotovanjem Bogu nar svetejši daritev darovati, sim to stanice v kapelo prenarediti ukazal. Slovesno blagoslovljeno je to silno povzdignilo in med igranjem s fisharmoniko, ki je petje „Ave maris stella“ vodila, vseh pričenjajočih pobožnost povikšalo. Po blagoslovjanju je gospod Bratič, konzulaški oskerbnik, avstrijske bandera razvil. Med njimi se vije misionsko bandero, na katerim je ko podoba Marijine družbe in ko spomin ljubezljiviga sprejetja, ki ga je naš mladi mision na Avstrijskim dobil, na dnu avstrijskih barv modra zvezda v srednjem belim polju. Ako Bog našemu trudu v vročih deželah srednje Afrike blagoslov podeli, naj to znamenje poznemu vnuku nezhabožnih zamorcev označuje, de se je v daljnih večernih krajih avstrijski velikoušni cesar z vernimi podložnimi vred nadlog njih sprednikov u-milil in može, ki jih je poglavarske cerkve v te puste kraje ko svetilnice vere in upanja poslat, s kersansko ljubezljivo varoval in podpiral.“

„Ko je bila ladija blagoslovljena, smo jo začeli nakladati. Ob enim sim tudi, kolikor je bilo mogoče, se ene opravila dokončal, sim se poslovil in mi je bilo še dano nekoga tovarša iz Avstrijskega razveseliti se, ki je ravno na parobrod v Kairo peršel.“

„18. listopada popoldan je bilo vse perpravljeno. Okoli petih je začel nam v srečo sever vleti, in nato sim brez odloga s trobento znamnje odplavljenja dati ukazal. Vsi gledavci so bili vidno polni perčakovanja, ko je ladija od brega plavala. Jadra so se vile in bandera so se kvisko vzdigovale, ladja se je proti sredi zasukala in med igranjem s fisharmoniko je iz ust mojih tovaršev Ave maris stella donela; petju v čast prečiste device je sledila avstrijska pesem, ki se je pač pervikrat s teh bregov ptujiga sveta razlegala. Pocasu

se je ladija po sredini reke Nila pomikala, ko so na bregu znane sto in sto blagrov z rutami mahajo za nami posiljali. V tem slovesnim času se je moj duh vseh keršanskih duš spomnil, ki so si med mojim prebivanjem na Dunaju in med mojim popotovanjem v Rim perzadevale, z milimi darovi napravo te vožnje in oživljenje in uterenje našiga revniga misiona podpirati. Noskončno dobrotljivi Bog njim vsem te dobrote poverni!“

„Z veseljem bodo udje velikiga odbora zasiljali, de je Gospod svete cerkve goreče vdeleženje napredovanja našiga misiona tudi zunaj avstrijskega cesarstva v mnogih vernih srečih vzgal. Med kratkim prebivanjem v Rimu sim od žalostne osode revnih zamorskih dekličev govoril, ki jih ko sužnje v Hartum perženo. Moje popisovanje je posebno nuno sv. Jezusoviga Serca ginilo, ki v Rimu dve odrejivnici vodijo. Obljubile so to reči svoji veliki sprednici naznaniti. Ker pa ona na Francoskim prebiva, nisim mogel pred svojim odhodom njeniga sklepa zaslišati. Šele pred malo dnevi mi je pismo iz Rima naznanilo, de je velika sprednica z velikim veseljem redu pervolila, našiga misiona vdeležiti se, in je v to samostan alla Trinitū dei monti odlocila ter njegovi gospo materi zapovedala, dekleta, ki imajo voljo temu visokimu poklicu vdati se in vsem težavam podvreči, vanj sprejemati, in de je veliko ondotnih nun že poleti 1852 v Hartum iti namenjenih. Ker je pa mision pod posebnim varstvom avstrijskega cesarstva in ker sprednica imenovaniga samostana upa, de bi se tudi ktere avstrijske hčere temu poklicu vdati utegnile, me je pismeno naprosila, dalje naznaniti, de naj bi se take v Rimu oglasile za tamino perpravljanje k temu imenitnemu poklicu. Prosim tedaj, de naj odbor to podpira. Ali bo sicer nunnam, ki se že prihodnje poletje v Hartum podati žele, to tudi mogoče, se bo med drugim tudi iz nabrané milošine vidilo, ki se po avstrijskih škojih misionu v prid pobirati ima. Opomniti moram še, de sim mogel za mision veliko nakupiti, kar sim le sam vravnati zamogel; de je število mojih tovaršev za misione potrebe premajhno, za moj denar pa je preveliko. Meni v roko dani darovi bodo sicer stroške našega popotovanja poplačali; pa imam tudi v Hartumu misionsko poslopje po primeri sabo vzetiga orodja in po misionskih potrebah precej po našim prihodu napraviti, in moram teden ostale denarje v to oberniti. Ustreglo bi se mi torej, ko bi mi odbor naznaniti blagovolil, po kteri meri de naj mnogotere misione potrebe vravnam.“

Nadjamo se, de bo to prosto, pa mikavno pismo vse časti vrednega gospod apostolskega namestnika za srednjo Afriko veliko srečo nagnilo Mariini družbi perstopiti in tako pripomoči, de se to lepo delo kersanske ljubezni uteidi in pod blagoslovom in varstvom usmiljeniga nebeskega Očeta v srečo in zveličanje po Jezusu odresenih zamorcev napredva.

Postave Marijine družbe v prid katoliškemu misionu v srednji Afriki.

1. Mariina družba se je pod varstvo prečiste device Marije podala in obhaja svoj god vsako leto 8. kinovec ali o Malim Smarnu.

2. Namenske družbe je, katoliškemu misionu v srednji Afriki pomagati, verne tudi naših krajev razširjanja keršanske vere v teh deželah vdeležiti, sužnje rešiti in kersansko odrediti.

3. Družbine opravila opravlja brez plačila na Dunaju veliki odbor pod varstvom prečastitiga kardinala kneza Svareenberga, Praskoga velikoga škofa.

4. Z molitevjo in milošino se bo družbin namen dosegoval.

5. Sledbeni ud se zaveže, vsaki dan en Očenaš in eno Češensasimarijo s perstavkom: „O Marija, nebeska kraljica! prosi za nesrečne zamorce, da bodo z nami vred deležni obljub Kristusovih“ moliti in vsako leto en goldinar v srebru ali vsaki mesec 5 krajcarjev milošine dati, ki jo v to postavljeni družbini udje pobirajo in svojemu gospod fajmoštru zročujejo.

6. Vsaki gospod fajmošter pošlje tako nabранo milošino gospod dekanu in ta svojemu prečastitimu gospod škofu vsaj vsake kvatre in po tem se proti prejemnim listam velikemu odboru odda, in ob enim izkaže, koliko milošine je vsaka fara posebej dala.

7. Vse dohodke in stroške veliki odbor v dnevnik vpisuje, kateri se vsako četrt leta z vsemi dokladami vred prečastitimu gospod varhu pošlje.

Denarji se v denarnici pod trojno ključavnico hrani, in ključe imajo trije udje velikiga odbora.

8. Veliki odbor naznana v narodnih jezikih avstrianskega cesarstva, koliko milošine se je čez leto dobilo, v kaj se je obernila, in kaj se je v misionu o pravilo.

9. Nabraná milošina se bo v hrano misionarjev, v podporo misiona in šole v Hartumu, v zučevanje zamorskih sodelavcev, v rešenje in keršansko odrejo zamorskih sužnjev in v vtemeljenje in napravo novih misionov obernila.

10. Odprtsti za ude se bodo ob svojim času nazzanili.

Nabirk za Afrikanski mision.

Veliki odbor je v 2. listu časnika „Oesterreichischer Volksfreund“ naznani, de je Mariini družbi do noviga leta 7000 gold. poslanih bilo, (1608 gold. iz Ljubljanske škofije, ki so bili to dni na Dunaj poslani, temu znesku ni perštetih), in perstavil, de naj se denarji in dopisi v zadevah Afrikanskoga misiona prihodnjič v pisarnico družbe plemenitih gospa posiljajo (Kanzlei der Gesellschaft der adeligen Damen. Bürgerspital, 13. Hof, 8. Stiege, Nr. 131.) Ob enim se vse udje, kateri imajo zapisnike v rokah, poprošeni, nabrane denarje in zapisnike do konca svečana (družbino leto terpi od 1. sušca do 28. svečana) imenovani pisarnici poslati, katera jim bo novih zapisnikov, za zroceno denarje plačilni list in za vse vpisane ude podobe Mariine družbe (brez plačila) dala.

Šolska poskušnja pri Materi Božji na K. na Štajarskim.

(Konec.)

Le še vas, tovarši in tovaršice, ki ste že bolj odraženi, in bote zdaj vsakdanjo šolo zapustili, imam še nekaj prositi. O prosim vas, tovarši moji, da nikoli ne pozabite naukov, ktere ste v šoli prejemali. Živite po zgledu sv. Alejzja, kakor ste na njegov god in praznik slišali, in obljubite mu, da bote radi molili, čisto živeli, pridno delali, starše in učenike vselej ubegali. In vše, ljube tovaršice! nikdar ne zgubite nar dražjega vence svete nedolžnosti, ki je več vreden, kakor polne skrinje zlata in srebra, in enkrat zgubljeniga celi svet več nazaj ne da; nikar ne opustite molitve, h kteri so nas duhovni učenik toliko ljubeznjivo opominjali, posnemajte vselej svojo prisereno mater Marijo Divico in poroporučuje se ji!

Vsi pa, tovarši in tovaršice moje, zrocimo svoje življenje ljubeznjivemu Bogu, svojemu priserenemu ženinu in Zveličaru Jezusu Kristusu in njegovi, pa tudi naši materi Marii Divici — in gotovo bomo časno in vечно srečni. —

Kakor je pa le-ta govorica, ktera je tudi govorico močno ginila, nam vsim globoko v serce segla, — so se tihe solze v glasen jok spremenile, kadar sta omenčana Marija Kovač in Jaka Oevirk sereno ljubljenu g. katehetu H. K., kteri bo v kratkim v novo službo v B. prestavljen in od svojih ljubih K. — učencov slovo vzel, evetičen zvezik in sledče slovo pisano podavši govoriti začela:

Vse minljivo je na svetu, Alj zastonj oči solzijo,
Vse le kratik čas terpi. Hitro, hitro teče čas;
Božica v naj lepšim evetu Druge ovce Jih želijo,
Zveme in se obleti; K njim Jih klice božji glas.
Ura uro nasleduje, Tako Jezus z Njimi hodi
Dosti britkiga rodí; In Maria spremila naj,
Krasno lice obleduje, Desni angel varh Jih vodi,
V solzah se oko topi. Po eveticah v sveti raj!

Koljkokrat smo mi veseli, Kaj pa bomo Jim podali
Vsi veseli v šolo šli, Na oltar hvalčnosti?
Tukaj lepe pesme peli, Lepih rožic bi nabrali, —
Včili se lepih reči! Alj njih evet se obleti.
Danes pa, ko v groba noči, Sereno - ljubi! kar imamo,
Tiho glas veselja spi, Do pokopa Njim zvesti,
Toljko, da serce ne poči, Zvesto serce Jim podamo
Nas slovesa rana skli. V večni, večni ljubavi!

Učenik! oh častivredni, Slednje Jih še sereno prosmo:
Sereno ljubljeni gospod! Naj nas ne pozabijo!
Če so naš prijatel vedni, Lehk, lehko pot Jim vošmo,
Naj ne hodijo od tod! Kamor Bog Jih petjal bo.
Naj Jih mila prošnja gane Ljubi Jezus! ti pa vslisi
Zvestih Kalobskih ovčie; Naše prošnje mili glas; i
Oh ne vejo, kakšne rane Ti vse skupej v svoji hiš
Tlijo v sercu sirotie! Enkrat zopet zdrži nas!

Vsi smo bili ginjeni, zdihovaje so otročici vpili.
Preljubi gospod katehet! nikar naj nas vender sirotie
ne zapustijo! pa tudi g. H. K. je jok silil, in komaj je
zamogel nektere opomine otrokom govoriti in jih božji
volji zrociti.

Nepozabljiv bo ta dan v K. fari, pa tudi spodbudljiv za šolo; na glas smo slišali starše reči: Ne
bomo branili ne svojim otrokom v šolo hoditi; glejte tako
majhni, in že toliko znajo, in tako lepo pridigvajo! —

J. V.

Pojdi in storil tudi ti tako!

V gostinvici nekoga imenitnega mesta je bilo ravno obedovanje. Okoli mize je veliko gostov iz mnogoterih stanov sedelo; med njimi je bilo nar več vojaških častnikov. Vsi so bili prav dobre volje. Kar mlad mož perstopi; bil je velike in močne postave; njegova obleka je bila, če ravno ne bogata, vunder čedna; viditi je bilo, kakor da bi bil grajsnjak kje blizu mesta. Ptujic se vstopi, se pokriža, moli ter se k mizi usede. Vse oči so nanj obernjene. Eni se čudijo, eni si imajo kaj povedati, njih nar več pa se mu posmehuje in se na zadnje na vse gerlo začne krohotati. Ptujic juhe vzame ter se mirno ozira. Potem vpraša: „Gospodje! čemu se pa smejate; sim vas morebiti jest tako razveseliil?“ Nek mlad častnik odgovori: „Kdo bi se neki ne smerjal, ko se tako pačite?“ — „To tedaj je vam smeh zbuljilo?“ odgovori ptujic. „Lahko je, s širidesetimi vred smerjati se; pa zasramovanju in zasmehovanju cele družine vkljub to storiti, kar dolžnost in vest zapoveduje, premore le, kdor je mož. Katoličan sim, se svoje vere ne sramujem, in hvalim ljubiga Boga za dari, ki nam jih dobrotno deli Njegova

roka.“ Vse obmolkne, častnik nekako zmesan svoje tovarše pogleduje; ptujic pa govor precej drugum obrane, in gosti so se kmalo prepričali, da je jak katoličan sosebno dobro omikan, in vč tudi svoje tovarše veselo vedriti v družbi. Ko jo nekaj pred vstal, se pokrižal in molil, se ni nihče posmehoval, večji del jih je molčalo in nekoliko časa še z jedjo prenehalo. Ptujic vso pozdravi, tudi njega vsi prijazno pozdravijo, in zapusti obedenico.

Ogled po Slovenskim.

Iz Trate. Ljubl. nem. pišejo od požara cerkve na Trati per Poljanah. V noči od 6. na 7. t. m. je ugledala mežnarica ob 3. zjutraj velik plamen skoz žagradsko okna švigtati. Desiravno je bila cerkev s snegom pokrita, je vendar v kratkim času pogorel žagrad z všim, kar je v njem bilo, in pa streha na cerkvi in na turnu. Pervi skerb, ko je goreti začelo, je bila Narsvetejši oteti. Tabernakelnov ključ je bil pa v gorečim žagradu, torej so mogli še le v tabernakel zlomiti in po tem je g. kaplan J. Žužek v eno roko vzel monstranco, v eno pa cibori, ter tekel v duhovnišnico z Jurjem Lavtarjem, kateri je pri vsi veliki sili vender pred njem gredel z zvončikam dajal znamnje v česjenje Narsvetejšega. Ta mož je bil med najpervimi per ognji in zasluzi posebno hvalo. Ko so bili sv. zakramenti oteti, je pričujočim serčnost dajal, de ker so enkrat Boga oteli, naj gredo za njim v turn, do bodo tudi zvonove obvarovali, kar se je tudi zgodilo, in njegovimu prizadevanju in serčnosti se je zahvaliti, de so zvonovi ohranjeni, desiravno se je streha v požaru s turna zgrudila. — Velika nesreča je s tem pogorišem zadela ubožno Tratarsko faro. Cerkev, vsa očernea od pogoriša, bo mogla biti osnažena, žagrad je zgorel ko apnenica, in mora s cerkveno in turnovo streho vred nov biti. Narhujsi je pa znotranja škoda, ker je bilo zavoljo poprejšnjih praznikov vse lepsi in boljši v žagradu shranjeno, in je vse zgorelo, okoli 956 gold. škode. Farna cerkev na Trati je zdaj tako revna, da se v pomankanju vsiga potrebniga v nji se maševati ne more. Dve slabi letini ste prebivavce zaporedama zadele, čez Sovro so mogli ravno zdaj drag most napravljati, nove ure v turnu še plačali niso. Per toliki nadlogi jih zadene pa še ta velika nesreča, ktere izvirk se še ne vč! Lahko si je misliti, v kako težavnim stanu se znajdejo, in de po ptuji pomoći gledajo, ker si sami ne morejo pomagati. Bog daj, de bi jo tudi obilno našli! *)

V Novim mestu so napravili in 7. tekočega mesca perčeli dekliško rokodelnico ali žensko rokodelsko šolo. Po božji službi je bila učenica v stanišu dekliških šol pri s. Florianu predočitena. Okrajni šolski ogleda preč. g. korar J. Jugovic so pri ti perložnosti učenke v domaćim jeziku s primerno besedo nagovorili, in tudi g. okrajni poglavar in g. župan sta z živo besedo namen in korist te naprave učenkam razložila. — Tudi se sliši, de bo novomeški gimnazij v vikiši gimnaziji povzdignjen. Novomeška občina se je v tu namen za 1500 gold. podpisala, in obljubila vso tvarino za poslopje nekaj zastonj, nekaj pa brez vsiga dobička perpravljati in kar bo vožnje, brez plačila preskerbeti.

Dopisnik K. iz Postojne pravi v Ljubljanskim

*) Danica je perpravljena, vsak tudi nar manjši dar sprejeti in naznaniti, kateriga podeli kuka keršanska roka za Tratarsko cerkev. Ako bi kdo bil v stanu kej manjših oblačil dat, bi posebno dobro storil.

nemškim časniku, da volk ni umoril rokodelskega potnika, ki ga je bil per belim dnevu na veliki cesti per Planini zgrabil, ker so vozniki kervožejo zver z biči in kričanjem odpodili.

Iz Ljubljane. 16. t. m. je č. g. Janez Cukljan, bogoslovec 3. leta, umerl. Naj v miru počiva!

— (Jeranova) Slovenska Abecednica za otroke so že v drugič natiskuje. Natisnjenej je bilo pretečeno leto 3230 iztisov, ki so se tako kmalo poprodali, v veselo znamuje, da so otroci po Slovenskim pridno brati uče.

Razgled po keršanskih svetu.

Iz Kolina. Prečastiti gospod kardinal in vikiš škof so družbo rokodelskih blapev obiskali ter v govoru izrekli, da je cerkev od nekdaj posebno ljubezin do rokodelstva skazovala in de si je že naš Zveličar Jezus Kristus rokodelcu rednika zvolil. Poslednjič so pričujočo blagoslovili.

Iz Luksemburga. 13 dekanov z apostolskim namestnikom Adames-am in vodjem duhovšnico Joehram vred se je skoraj dve uri s poglavarjem pogovarjalo. Per tem pogovoru so oblastniku enoglašno podpisano pismo zrocili, v katerim so skazali, kako potrebna je vernitev pravnega škofa Laurent-a in vravnava cerkvenih zadev po pogodbi. Oblastnik je na koncu govora prijazno zaterbil, da sam urno poravnavo nesrečnega razpora želi. Stanovitost duhovštine in ljudstva, resno tirjanje svetiga očeta in potrebnost za vsako vladijo prekucii vojsko napovedati, bo tudi v ti nemški deželi cerkvi pravice nazaj dala, ki so se ji dolgo kratile.

Spanjolsko. Iz Madrida se piše, da se kraljica z nobeno rečjo ni podložnim toliko perkupila, kakor s prijazno zvezo z Rimom, v kateri so zavarovane pravice katoliške vere. De puntarji pri kmetu niso mogli nič opraviti, je zlasti temu perpisati, ker se je vlada z Rimom spravila.

Francosko. Pariški vikiš škof g. Sibour so napravili v letu 1850 štiridesetino molitev v povikšanje česjenja narsvetejšega Zakramenta. Skoz celo leto je namreč vsak dan v kateri cerkvi sveto Rešnje Telo izpostavljeno; in sosebno veselo in tolažljivo je, da so cerkve, v katerih se ta pobožnost obhaja, vselej z vernimi napolnjene. Sveti Oče, ko so to zvedili, so poslali vikišmu pastirju pohvalin list in so to pobožnost z odprtosti obdarovali.

Darila za misjon v srednji Afriki.

Od poprej . . .	3 gold. — kr.
Gosp. J. Partl kaplan na Igu (v namen posiljanja Novic in Danice)	4 gold. — kr.
Skupej . . .	7 gold. — kr.

Za Tratarsko pogorelo cerkev.

Levica naj ne vč, kaj desnica da . . .	2 gold. — kr.
Bodite usmiljeni, in bote usmiljenje dosegli	2 gold. — kr.
Skupej . . .	4 gold. — kr.

Današnjemu listu je perdjano kazalo in zavitek Danice 1851.